

Jaarrekening 2012

**Stichting Lentis
Maatschappelijke Onderneming**

INHOUDSOPGAVE	Pagina
5.1 Jaarrekening 2012	
5.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2012	3
5.1.2 Geconsolideerde resultatenrekening over 2012	4
5.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2012	5
5.1.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
5.1.5 Toelichting op de geconsolideerde balans	11
5.1.6 Mutatieoverzicht materiële vaste activa(/financiële vaste activa)	18
5.1.7 Specificatie ultimo boekjaar onderhanden projecten en gereedgekomen projecten	21
5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2012	22
5.1.9 Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening	23
5.1.10 Enkelvoudige balans per 31 december 2012	29
5.1.11 Enkelvoudige resultatenrekening over 2012	30
5.1.12 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	31
5.1.13 Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2012	32
5.1.14 Mutatieoverzicht materiële vaste activa(/financiële vaste activa)	39
5.1.15 Specificatie ultimo boekjaar onderhanden projecten en gereedgekomen projecten	42
5.1.16 Overzicht langlopende schulden ultimo 2012	43
5.1.17 Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2012	44
5.2 Overige gegevens	
5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening	49
5.2.2 Resultaatbestemming	49
5.2.3 Gebeurtenissen na balansdatum	49
5.2.4 Ondertekening door bestuurders en toezichhouders	49
5.2.5 Controleverklaring	49

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2012
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-12	31-dec-11
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	230.726	0
Materiële vaste activa	2	111.403.016	110.832.724
Financiële vaste activa	3	830.451	216.288
Totaal vaste activa		<u>112.464.193</u>	<u>111.049.012</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	401.478	472.783
Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	6.038.738	9.242.850
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	16.362.401	566.224
Overige vorderingen	7	21.403.950	23.720.579
Liquide middelen	8	245.137	225.677
Totaal vlottende activa		<u>44.451.704</u>	<u>34.228.113</u>
Totaal activa		<u><u>156.915.897</u></u>	<u><u>145.277.125</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	9	27.023.661	31.440.380
Niet-collectief gefinancierd vrij vermogen		<u>4.237.029</u>	<u>4.224.782</u>
Totaal eigen vermogen		31.260.690	35.665.162
Voorzieningen	10	1.949.887	1.844.014
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11	70.722.722	26.562.847
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringoverschot	6	2.019.853	4.997.115
Overige kortlopende schulden	12	50.962.745	76.207.987
Totaal passiva		<u><u>156.915.897</u></u>	<u><u>145.277.125</u></u>

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2012

	Ref.	2012 €	2011 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten AWBZ/Zvw-zorg (exclusief subsidies)	14	158.457.642	143.729.686
Niet-gebudgetteerde zorgprestaties (exclusief DBC's / DBC-zorgproducten)	15	3.382.266	2.570.027
Subsidies (inclusief overige Wmo-prestaties)	16	3.064.528	3.366.325
Overige bedrijfsopbrengsten	17	4.519.696	4.441.481
Som der bedrijfsopbrengsten		169.424.132	154.107.519
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	18	134.566.529	118.029.789
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	11.944.515	11.424.728
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	20	1.958.193	0
Overige bedrijfskosten	21	17.901.976	20.110.882
Som der bedrijfslasten		166.371.213	149.565.399
BEDRIJFSRESULTAAT		3.052.919	4.542.120
Financiële baten en lasten	22	-7.457.391	-2.396.672
RESULTAAT BOEKJAAR		-4.404.472	2.145.448
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2012 €	2011 €
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		-4.416.719	2.150.853
Reserve niet noodzakelijke ziekenhuisbestanddelen		17.690	-2.374
Algemene reserves		-5.443	-3.031
		-4.404.472	2.145.448

Toelichting:

Vanaf 1 januari heeft Lentis Maatschappelijke Onderneming de aandelen van Lentis Zorgonderneming B.V. overgenomen van Bestuursstichting Lentis. Hierdoor wordt het resultaat over 2012 €5,4 miljoen lager. Lentis Zorgonderneming B.V. is niet opgenomen in de vergelijkende cijfers van 2011.

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2012

Ref.	2012		2011	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		3.052.919		4.542.120
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	13.902.707		11.410.397	
- mutaties voorzieningen	<u>105.873</u>		<u>115.008</u>	
		14.008.580		11.525.405
Veranderingen in vlottende middelen:				
- voorraden	71.305		6.308	
- mutatie onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	3.204.112		13.659.756	
- vorderingen	2.316.629		3.619.017	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	-18.773.439		-14.703.589	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	<u>-9.081.656</u>		<u>5.203.298</u>	
		-22.263.049		7.784.790
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>-5.201.550</u>		<u>23.852.315</u>
Ontvangen interest	19.402		119.036	
Betaalde interest	-2.078.009		-2.516.008	
Resultaat deelneming	<u>111</u>		<u>0</u>	
		-2.058.496		-2.396.972
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-7.260.046		21.455.343
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-15.557.247		-18.379.801	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1.627.780		110.170	
Investerings immateriële vaste activa	-739.932		0	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0		0	
Investerings deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	-5.398.784		0	
Mutatie leningen u/g	0		0	
Overige investeringen in financiële vaste activa	<u>-648.600</u>		<u>14.331</u>	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-20.716.783		-18.255.300
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	47.700.000		0	
Aflossing langlopende schulden	<u>-3.540.125</u>		<u>-2.649.909</u>	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		44.159.875		-2.649.909
Mutatie geldmiddelen		<u><u>16.183.046</u></u>		<u><u>550.134</u></u>
Verklaring mutatiegeldmiddelen				
Mutatie Liquide middelen		19.460		-173.496
Mutatie schulden kredietinstellingen		<u>16.163.586</u>		<u>723.630</u>
		<u><u>16.183.046</u></u>		<u><u>550.134</u></u>

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Groepsverhoudingen

Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming behoort tot het Lentis Concern. Aan het hoofd van deze groep staat de Bestuursstichting Lentis te Zuidlaren. De jaarrekening van Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming is opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van Bestuursstichting Lentis te Zuidlaren.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 655 inzake de jaarverslaggeving door zorginstellingen, en Titel 9 Boek 2 BW.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Consolidatie

Voor een overzicht van de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen stichtingen en vennootschappen wordt verwezen naar de jaarrekening van Bestuursstichting Lentis te Zuidlaren. Op 11 november 2009 zijn de aandelen van POH B.V. aangekocht door Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming. Op 1 januari 2012 zijn de aandelen van Lentis Zorgonderneming B.V. aangekocht door Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming. Beide deelnemingen zijn geconsolideerd met Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming. Lentis Zorgonderneming B.V. is niet opgenomen in de vergelijkende cijfers van 2011.

Verbonden rechtspersonen

Alle groepsmaatschappijen, zoals opgenomen in de paragraaf consolidatie, evenals de deelnemingen toegelicht onder de toelichting op de financiële vaste activa worden aangemerkt als verbonden partij. Voor een verder overzicht van de verbonden rechtspersonen wordt verwezen naar de jaarrekening van Bestuursstichting Lentis te Zuidlaren.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De verkrijgingsprijs van het rechtstreekse kapitaalbelang is opgenomen onder kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden.

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

Vaste activa worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen als sprake is van wijzigingen in omstandigheden waardoor de vraag ontstaat of de boekwaarde van een actief terugverdiend kan worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief per balansdatum te vergelijken met de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde kan bestaan uit de contante waarde van de toekomstige netto-kasstromen die het actief naar verwachting bij voortgezet gebruik zal genereren, of de bij verkoop naar verwachting te realiseren directe opbrengstwaarde.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde wordt een bijzondere waardevermindering verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Het Lentis concern beschikt over vastgoed waar zorg wordt verleend waarop aanspraak bestaat ingevolge artikel 6 van de AWBZ. Voor dit vastgoed zijn in 2011 de bekostigingsregels aangepast. Volledige nacalculatie van kapitaallasten van (voorheen) vergunningsplichtige investeringen is vervangen door prestatiebekostiging. Hierbij geldt een gefaseerde overgang met een overgangstermijn tot en met 2017.

Het Lentis concern beschikt tevens over vastgoed waar curatieve zorg wordt verleend die wordt bekostigd door ofwel vanuit de Zorgverzekeringswet ofwel het ministerie van Veiligheid en Justitie. Voor dit vastgoed was in 2011 reeds bekend dat de bekostiging zou worden aangepast, maar de exacte invulling en tarieven waren nog niet bekend. Met ingang van 2013 wordt volledige nacalculatie van kapitaallasten vervangen door prestatiebekostiging. Hierbij geldt deels een gefaseerde overgang met een overgangstermijn tot en met 2017.

Als gevolg van de wijzigingen in de bekostiging, in samenhang met de beleidsvoornemens van het kabinet inzake de hervorming van de langdurige zorg was ultimo 2011 sprake van indicaties die kunnen duiden op een mogelijke duurzame waardevermindering.

Als gevolg daarvan heeft het Lentis concern ultimo 2011 overeenkomstig RJ 121 een beoordeling op bijzondere waardeverminderingen met een duurzaam karakter uitgevoerd. Het verschil tussen de boekwaarde per 31 december 2011 en de realiseerbare waarde met onzekerheden, positief. Ultimo 2011 zijn geen bijzondere waardevermindering op de vaste activa doorgevoerd.

In 2012 zijn de tarieven voor de huisvestingscomponent voor de curatieve GGZ bekend geworden terwijl voor de langdurige zorg meer bekend is geworden over de extramuralisering van de lichte ZZP's. Als gevolg van deze en overige wijzigingen in de bekostiging was ultimo 2012 sprake van indicaties die kunnen duiden op een mogelijke duurzame waardevermindering. Als gevolg daarvan heeft het Lentis concern ultimo 2012 overeenkomstig RJ 121 een beoordeling op bijzondere waardeverminderingen met een duurzaam karakter uitgevoerd.

Het Lentis concern heeft de realiseerbare waarde van het vastgoed getoetst op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen van haar zorgvastgoed. Deze is benaderd op het niveau van de kasstroomgenererende eenheden, er vergeleken met de boekwaarde van het vastgoed en de overige met de bedrijfsvoering samenhangende activa per 31 december 2012.

Voor de benadering van de contante waarde van de kasstromen zijn veronderstellingen gehanteerd voor de resterende levensduur, restwaarden en investeringen zoals opgenomen in het strategisch vastgoedplan van de instelling. Uit de meerjaren begroting afgeleide kasstromen houden rekening met de effecten van overheidsmaatregelen zoals die nu zijn vastgesteld. De disconteringsvoet is 5% en daarmee gelijk aan de rente die het NZA in de NHC tarieven hanteert.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Financiële vaste activa

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien de waardering volgens de nettovermogenswaarde negatief is wordt hiervoor een voorziening (voorziening deelneming) gevormd. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

Rentebaten (disagio) worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren op basis van de looptijd van de daaraan ten grondslag liggende leningen.

Bijzondere waardeverminderingen

Uitgaande van de analyse van de vastgoedportefeuille is vastgesteld dat er sprake is van bijzondere waardeverminderingen ter hoogte van €2 mln. Het betreft een specifiek pand voor klinische zorg in de Zorgverzekeringswet dat is gebouwd in 2001 en het verkorten van de afschrijvingstermijnen van activa in huurpanden gerelateerd aan de opzeggingstermijn.

Het risico van een sterkere vraaguitval door extra overheidsmaatregelen, verlaging van tarieven of pakketaanpassingen kunnen ertoe leiden dat er door de vaste kosten in de toekomst een positief exploitatieresultaat niet meer te realiseren is. Voor de beoordeling op balansdatum zien we, met de huidige kennis, voldoende mogelijkheden om de productie en kosten zodanig te sturen dat een positieve exploitatie de komende jaren mogelijk is.

Vorraden

Vorraden zijn gewaardeerd volgens de FIFO-methode tegen kostprijs onder aftrek van een voorziening voor incourantheid.

Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten worden gewaardeerd op basis van de verwachte opbrengstwaarde van het deel van de DBC's / DBC-zorgproducten dat op 31 december 2012 is geleverd. Op de onderhanden projecten worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Voor voorzienbare verliezen op de onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt een voorziening op de waardering in mindering gebracht.

Vorderingen

Vorderingen worden opgenomen voor de nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een combinatie van de statische en dynamische methode.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en kruisposten. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (toerekening aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Schulden

Schulden worden opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn; baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Pensioenen

Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming. De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo januari 2013 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 101%.

In 2014 dient het pensioenfonds een dekkingsgraad van ten minste 105% te hebben. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	230.726	0
Totaal immateriële vaste activa	<u>230.726</u>	<u>0</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	739.932	0
Bij: investeringen	0	0
Af: afschrijvingen	509.206	
Boekwaarde per 31 december	<u>230.726</u>	<u>0</u>
Aanschafwaarde	2.436.579	
Cummulatieve afschrijvingen	2.205.853	

Toelichting:

De boekwaarde per 1 januari 2012 is ontstaan door overname van de aandelen van Lentis Zorgonderneming.

2. Materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	77.088.679	77.218.022
Machines en installaties	18.278.629	16.492.447
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	15.606.850	15.065.614
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	428.858	2.056.641
Totaal materiële vaste activa	<u>111.403.016</u>	<u>110.832.724</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	110.832.724	103.973.490
Bij: investeringen	15.557.247	18.379.801
Af: afschrijvingen	11.400.982	11.410.397
Af: bijzondere waardeverminderingen	1.958.193	0
Af: desinvesteringen	1.627.780	110.170
Boekwaarde per 31 december	<u>111.403.016</u>	<u>110.832.724</u>
Aanschafwaarde	196.040.794	182.111.327
Cumulatieve afschrijvingen	84.637.778	71.278.603

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de WTZi-vergunningplichtige vaste activa, de WTZi-meldingsplichtige vaste activa, de WMG-gefinancierde vaste activa en de Kleinschalige Woonvoorzieningen per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6. In toelichting 5.1.7 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten.

De bedrijfseconomische afschrijving is EUR 1.958.193 hoger, waardoor de bedrijfseconomische waarde EUR 1.958.193 lager is dan in de mutatieoverzichten wordt vermeldt. Dit wordt veroorzaakt doordat de mutatieoverzichten zijn opgesteld conform de NZA-normen. In deze overzichten wordt geen rekening gehouden met de bedrijfseconomische afschrijving. Daarnaast zijn ook niet opgenomen de overige vaste activa die buiten beschouwing blijven voor de NZA.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Deelnemingen	12.189	4.800
Emissie- en leningskosten en boeterente	616.305	0
Plankosten	201.957	211.488
Totaal financiële vaste activa	<u>830.451</u>	<u>216.288</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	€
Boekwaarde per 1 januari 2012	223.788
Af: afname eigen vermogen (inclusief voorlopig resultaat 2012)	-111
Bij: Disagio Waarborgfonds	641.100
Af: waardeverminderingen (afschrijvingen)	34.326
Boekwaarde per 31 december 2012	<u>830.451</u>

Toelichting:

Met ingang van 30 november 2012 heeft Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming een drietal nieuwe langlopende leningen afgesloten waaraan een borgtochtovereenkomst met Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector ten grondslag ligt. Hiervoor is 641.100 disagio in rekening gebracht bij Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming.

De stijging van de boekwaarde per 1 januari 2012 is ontstaan door overname van de aandelen van Lentis Zorgonderneming.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat 2011
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Phebe B.V. te Zuidlaren	Payroll en HRM	4.500	25%	18.757	-45
PsyQ Nederland Holding B.V. te Leiden	Holding activiteiten	7.500	42%	p.m.	p.m.

4. Voorraden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Medische middelen	243.687	176.958
Voedingsmiddelen	26.042	85.636
Hulpmiddelen	115.999	105.694
Overige voorraden:		
Kantoorbenodigdheden	0	12.672
Overig	15.750	91.823
Totaal voorraden	<u>401.478</u>	<u>472.783</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

5. Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-12	31-dec-11
	€	€
Onderhanden projecten DBC's / DBC-zorgproducten	42.656.717	45.298.434
Af: ontvangen voorschotten	36.617.979	36.055.584
Totaal onderhanden projecten	<u>6.038.738</u>	<u>9.242.850</u>

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	<u>t/m 2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>totaal</u>
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	-743.464	-8.268.481	4.581.054		-4.430.891
Financieringsverschil boekjaar				6.702.397	6.702.397
Correcties voorgaande jaren	0	0	211.787		211.787
Betalingen/ontvangsten	46.077	8.243.693	3.569.485		11.859.255
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>46.077</u>	<u>8.243.693</u>	<u>3.781.272</u>	<u>6.702.397</u>	<u>18.773.439</u>
Saldo per 31 december	<u>-697.387</u>	<u>-24.788</u>	<u>8.362.326</u>	<u>6.702.397</u>	<u>14.342.548</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

GGz-AWBZ	c	c	c	a
GGz-ZVW	c	c	c	a
Justitie	c	c	c	a
Asielzoekers AWBZ	n.v.t.	c	c	a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-12	31-dec-11
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	16.362.401	566.224
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	2.019.853	4.997.115
	<u>14.342.548</u>	<u>-4.430.891</u>

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2012	2011
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	157.892.764	156.990.265
Af: ontvangen voorschotten	59.651.113	57.778.431
Af: gefactureerde DBC's / DBC-zorgproducten	91.539.254	94.630.780
Totaal financieringsverschil	<u>6.702.397</u>	<u>4.581.054</u>

Specificatie financieringsverschil per financieringsvorm

	2012	2011
	€	€
Financieringsverschil AWBZ	2.894.547	-3.541.441
Financieringsverschil Justitie	-1.472.187	-689.348
Financieringsverschil DBC-financiering	5.280.037	8.811.843
Totaal financieringsverschil	<u>6.702.397</u>	<u>4.581.054</u>

Het budget Zorgverzekeringswet 2012 bedraagt

Het budget AWBZ 2012 bedraagt

Het budget Justitie 2012 bedraagt

Totaal budget 2012

96.819.293
55.791.705
5.281.766
<u>157.892.764</u>

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

7. Overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	17.839.238	19.747.541
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	786.075
Nog te factureren omzet DBC's	0	595
Overige vorderingen:		
Personeelsregelingen	150.537	94.731
WGA gelden	90.225	53.608
Overig	4.428	5.815
Vooruitbetaalde bedragen:		
Overig	1.551.334	2.250.502
Nog te ontvangen bedragen:		
Rentevergoeding DBC	0	5.000
Overige overlopende activa:		
Overig	1.768.188	776.712
Totaal overige vorderingen	<u>21.403.950</u>	<u>23.720.579</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 127.539,-.

8. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Bankrekeningen	206.811	196.056
Kassen	37.854	32.330
Kruisposten	472	-2.709
Totaal liquide middelen	<u>245.137</u>	<u>225.677</u>

Toelichting:

Het negatieve banksaldo rekening-courant is opgenomen onder de kortlopende schulden.

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij Rabobank bedraagt per 31 december 2012 €30.000.000.

De liquide middelen zijn direct opeisbaar met uitzondering van de bankgaranties van totaal €379.000,-

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

9. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	27.023.661	31.440.380
Niet collectief gefinancierd vrij vermogen	4.237.029	4.224.782
Totaal eigen vermogen	<u>31.260.690</u>	<u>35.665.162</u>

Collectief gefinancierd gebonden vermogen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 1-jan-2012</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2012</u>
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten: GGZ	31.440.380	-4.416.719	0	27.023.661
Totaal collectief gefinancierd gebonden vermogen	<u>31.440.380</u>	<u>-4.416.719</u>	<u>0</u>	<u>27.023.661</u>

Niet collectief gefinancierd vrij vermogen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 1-jan-2012</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2012</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves: Overig	4.213.192	-5.443	0	4.207.749
Bestemmingsreserves: Niet noodzakelijke ziekenhuisbestanddelen	11.590	17.690	0	29.280
Totaal niet-collectief gefinancierd vrij vermogen	<u>4.224.782</u>	<u>12.247</u>	<u>0</u>	<u>4.237.029</u>

10. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>Saldo per 1-jan-2012</u>	<u>Dotatie</u>	<u>Onttrekking</u>	<u>Vrijval</u>	<u>Saldo per 31-dec-2012</u>
	€	€	€	€	€
Personeelsbeloningen	1.123.402	61.263	0	0	1.184.665
Personeelsbeloningen LFB	720.612	44.610	0	0	765.222
Totaal voorzieningen	<u>1.844.014</u>	<u>105.873</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.949.887</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	<u>31-dec-2012</u>
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	1.949.887
Hiervan langlopend (>5 jaar) LFB	294.182

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening personeelsbeloningen betreft een voorziening voor jubilea uitkeringen.
De voorziening personeelsbeloningen LFB betreft een voorziening voor het levensfasebudget inzake extra verlofuren conform CAO.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Schulden aan banken	70.722.722	26.562.847
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>70.722.722</u>	<u>26.562.847</u>

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Stand per 1 januari	46.134.396	49.014.061
Bij: nieuwe leningen	47.700.000	0
Af: aflossingen	19.713.833	2.879.665
Stand per 31 december	<u>74.120.563</u>	<u>46.134.396</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	3.397.841	19.571.549
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>70.722.722</u>	<u>26.562.847</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	3.397.841	19.571.549
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	70.722.722	26.562.847
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	57.566.987	20.718.582

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden. De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

12. Overige kortlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	11.361.310	27.524.896
Crediteuren	4.729.943	6.118.127
Schulden op groepsmaatschappijen	4.339.596	0
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	3.397.841	19.571.549
Belastingen en sociale premies	5.895.500	5.177.844
Schulden terzake pensioenen	867.649	761.108
Nog te betalen salarissen	620.370	602.651
Vakantiegeld	4.476.717	4.124.371
Vakantiedagen	4.960.400	3.576.505
Overige schulden:		
Transitie DBC systematiek	0	2.200.000
DBC onverzekerden	0	822.253
Langdurig zieken	334.643	529.157
Projecten	61.168	112.923
Subsidie	303.964	303.964
Nog te betalen kosten:		
Interest langlopende leningen	189.426	100.796
Energie	904.962	513.847
Overig	5.475.248	2.953.945
Vooruitontvangen opbrengsten:		
Overig	3.024.378	1.191.755
Overige overlopende passiva:		
Legaten	10.717	14.118
Overig	8.913	8.178
Totaal overige kortlopende schulden	<u>50.962.745</u>	<u>76.207.987</u>

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij Rabobank bedraagt per 31 december 2012 € 30.000.000 (2011: € 40.000.000 kredietfaciliteit plus € 14.000.000 bouwkrediet) en de rente EURIBOR plus 150 basispunten.

De toekenning van de vakantiedagen is per 31-12-2012 op basis van resultaat verantwoordelijke eenheid verantwoord.

De subsidie betreft een reservering voor een mogelijke terugbetalingsverplichting n.a.v. eindcontroles van ESF-subsidie.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

13. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Toelichting:

Ultimo 2012 is er een jaarlijkse huurverplichting van de bestaande panden en een jaarlijkse leaseverplichting van € 3.231.075. Voor de middellange termijn (2014 tm 2017) is dit € 6.853.379 en voor de lange termijn (>2018) is dit € 3.269.291.

Huurverplichting:

De huurverplichtingen betreffen hier met name langlopende huurcontacten voor panden en complexen. De totale jaarverplichting voor 2012 bedraagt € 2.807.489. Voor de middellange termijn is dit € 6.596.714 en voor de lange termijn is dit € 3.269.291.

Operationele leaseverplichtingen:

De totale jaarverplichting inzake operationele leaseverplichtingen voor 2012 bedraagt € 423.586. Voor de middellange termijn is dit € 256.665.

5.1.6 GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi

5.1.6.1 WTZi-vergunningplichtige vaste activa

	Grond	Terrein- voorzieningen	Gebouwen	Ver- bouwingen	Installaties	Onderhanden Projecten	Subtotaal vergunning	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2012								
- aanschafwaarde	4.079.171	2.326.509	52.278.513	4.489.228	19.117.931	1.469.333	83.760.685	159.794.172
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	1.404.504	14.964.465	3.706.891	9.242.096	0	29.317.956	66.776.102
Boekwaarde per 1 januari 2012	<u>4.079.171</u>	<u>922.005</u>	<u>37.314.048</u>	<u>782.337</u>	<u>9.875.835</u>	<u>1.469.333</u>	<u>54.442.729</u>	<u>93.018.070</u>
Mutaties in het boekjaar								
- investeringen	0	111.006	3.379.134	249.296	1.862.796	0	5.602.232	15.492.319
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	110.460	1.262.044	215.617	1.103.946	0	2.692.067	10.290.028
- extra afschrijvingen NZa-goedgekeurd	0	0	0	0	0	0	0	0
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>								
.aanschafwaarde	0	255.499	0	1.417.934	501.239	0	2.174.672	5.422.782
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	255.499	0	1.417.934	501.239	0	2.174.672	5.422.782
- <i>desinvesteringen</i>								
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	1.469.333	1.469.333	1.627.308
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	1.469.333	1.469.333	1.627.308
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>546</u>	<u>2.117.090</u>	<u>33.679</u>	<u>758.850</u>	<u>-1.469.333</u>	<u>1.440.832</u>	<u>3.574.983</u>
Stand per 31 december 2012								
- aanschafwaarde	4.079.171	2.182.016	55.657.647	3.320.590	20.479.488	0	85.718.912	168.236.401
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	1.259.465	16.226.509	2.504.574	9.844.803	0	29.835.351	71.643.348
Boekwaarde per 31 december 2012	<u>4.079.171</u>	<u>922.551</u>	<u>39.431.138</u>	<u>816.016</u>	<u>10.634.685</u>	<u>0</u>	<u>55.883.561</u>	<u>96.593.053</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	0,0%	5,0%	2%;2,5%	33,3%;5%	5,0%	0,0%		

5.1.6 GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi

5.1.6.2 WTZi-meldingsplichtige vaste activa

	Trekkings rechten	Subtotaal	Instand- houding	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Subtotaal meldings- plichtige activa
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2012						
- aanschafwaarde	21.124.979	21.124.979	18.077.645	586.833	18.664.478	39.789.457
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	4.725.342	4.725.342	11.554.392	0	11.554.392	16.279.734
Boekwaarde per 1 januari 2012	<u>16.399.637</u>	<u>16.399.637</u>	<u>6.523.253</u>	<u>586.833</u>	<u>7.110.086</u>	<u>23.509.723</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	3.209.965	3.209.965	1.443.031	0	1.443.031	4.652.996
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.216.746	1.216.746	1.685.353	0	1.685.353	2.902.099
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	3.248.110	0	3.248.110	3.248.110
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	3.248.110	0	3.248.110	3.248.110
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	157.975	157.975	157.975
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	157.975	157.975	157.975
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>1.993.219</u>	<u>1.993.219</u>	<u>-242.322</u>	<u>-157.975</u>	<u>-400.297</u>	<u>1.592.922</u>
Stand per 31 december 2012						
- aanschafwaarde	24.334.944	24.334.944	16.272.566	428.858	16.701.424	41.036.368
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	5.942.088	5.942.088	9.991.635	0	9.991.635	15.933.723
Boekwaarde per 31 december 2012	<u>18.392.856</u>	<u>18.392.856</u>	<u>6.280.931</u>	<u>428.858</u>	<u>6.709.789</u>	<u>25.102.645</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	5,0%		10,0%	0,0%		

5.1.6 GECONSOLIDEERD MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi

5.1.6.3 WMG-gefinancierde vaste activa

	Inventaris	Vervoer- middelen	Automati- sering	Subtotaal WMG
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2012				
- aanschafwaarde	22.073.889	511.078	13.659.063	36.244.030
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	12.588.508	301.856	8.288.048	21.178.412
Boekwaarde per 1 januari 2012	<u>9.485.381</u>	<u>209.222</u>	<u>5.371.015</u>	<u>15.065.618</u>
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	1.465.732	102.028	3.669.331	5.237.091
- herwaarderingen	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.948.760	82.763	2.664.339	4.695.862
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>				
.aanschafwaarde	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>				
aanschafwaarde	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-483.028</u>	<u>19.265</u>	<u>1.004.992</u>	<u>541.229</u>
Stand per 31 december 2012				
- aanschafwaarde	23.539.621	613.106	17.328.394	41.481.121
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	14.537.268	384.619	10.952.387	25.874.274
Boekwaarde per 31 december 2012	<u>9.002.353</u>	<u>228.487</u>	<u>6.376.007</u>	<u>15.606.847</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	10,0%	5,0%	5,0%	

5.1.7.1 SPECIFICATIE ULTIMO BOEKJAAR ONDERHANDEN PROJECTEN (GECONSOLIDEERD)

Projectgegevens					Investerings				Goedkeuringen			Jaar van oplevering
Nummer	Briefnummer	Datum	Omschrijving	WTZi-type	t/m 2011	2012	t/m 2012		Nominiaal bedrag WTZi	Indexering WTZi	Aangepaste goedkeuring	
							gereed	onderhanden				
					€	€	€	€	€	€	€	
			24 pl. Langdurig Verblijf Forint	Wtzi	1.469.333	3.705.894	5.175.227	0				0
			Tijd.Huisvesting bew.Zuiderpaviljoen	Wtzi	0	303.091	303.091	0				0
			Uitbr.Jonx Talmahuis	Wtzi	0	123.915	123.915	0				0
			ATN Hoogeveen	WMG	476	71.985	72.461					0
			Desinvestering 64 pl.Geclusterd wonen Groningen		0	0	7.534					0
			Instandhoudingsinvesteringen		586.833	4.495.021	4.652.996	428.858				
Totaal					2.056.642	8.699.906	10.320.156	428.858	0	0	0	0

5.1.7.2 SPECIFICATIE IN HET BOEKJAAR GEREEDGEKOMEN PROJECTEN (GECONSOLIDEERD)

Projectgegevens					Investerings				Toekomstige lasten		
Nummer	Briefnummer	Datum	Omschrijving	WTZi-type	Activapost	WTZi	WMG	Overige	Totaal	Afschrijving WTZi	Rentekosten
										€	€
			24 pl. Langdurig Verblijf Forint	Wtzi		5.175.227			5.175.227		
			Tijd.Huisvesting bew.Zuiderpaviljoen	Wtzi		303.091			303.091		
			Uitbr.Jonx Talmahuis			123.915			123.915		
			ATN Hoogeveen				72.461		72.461		
			Desinvestering 64 pl.Geclusterd wonen Groningen				7.534		7.534		
			Instandhoudingsinvesteringen				4.652.996		4.652.996		
Totaal						5.602.233	4.717.923	0	10.320.156	0	0

BIJLAGE

5.1.8 Overzicht langlopende schulden ultimo 2012

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Restschuld 31 december 2011	Nieuwe leningen in 2012	Aflossing in 2012	Restschuld 31 december 2012	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2012	Aflossingswijze	Aflossing 2013	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Rabobank	1-jul-93	1.361.341	25	36.65.919.096	4,64%	381.175	0	54.453	326.722	54.454	6	jaar	54.453	Hypotheek
Rabobank	1-apr-99	1.614.550	20	32.51.961.152	3,80%	565.093	0	80.728	484.365	80.725	6	jaar	80.728	Hypotheek
Rabobank	31-dec-01	9.529.385	40	32.94.909.942	3,50%	7.147.038	0	238.234	6.908.804	5.717.634	29	jaar	238.234	Hypotheek
Rabobank	1-jun-89	2.722.681	25	36.65.919.118	3,20%	217.815	0	108.907	108.908	0	1	jaar	108.908	Hypotheek
Rabobank	1-okt-91	5.218.472	30	LD 91601239	3,65%	1.739.491	0	173.949	1.565.542	695.797	9	jaar	173.949	Hypotheek
Rabobank	20-feb-92	4.356.290	30	LD 81846608	2,76%	1.597.308	0	145.209	1.452.099	726.054	9	jaar	145.209	Hypotheek
Rabobank	1-nov-92	4.112.383	29	LD 10007287	4,82%	1.418.062	0	141.806	1.276.256	567.226	9	jaar	141.806	Hypotheek
Rabobank	1-dec-94	8.576.446	35	LD 01601610	4,62%	2.259.825	0	125.546	2.134.279	1.506.549	17	jaar	125.546	Hypotheek
Rabobank	31-dec-96	19.285.659	25	LD 31601783	4,45%	2.949.572	0	294.957	2.654.615	1.179.830	9	jaar	294.957	Hypotheek
Rabobank	12-sep-03	5.735.274	40	36.65.916.682	4,57%	4.552.357	0	143.384	4.408.973	3.692.053	31	kwartaal	143.384	Hypotheek
NWB	1-apr-94	841.762	20	10.012.809	6,85%	206.660	0	206.660	0	0	0	jaar	0	Borgstelling
Rabobank	19-nov-07	18.000.000	2	36.65.87.900	1,66%	18.000.000	0	18.000.000	0	0	0	eind aflossi	0	Hypotheek
Friesland Bank	1-dec-10	5.100.000	10	295.10.00.022	2,29%	5.100.000	0	0	5.100.000	5.100.000	8	eind aflossi	0	Hypotheek
NWB	30-nov-12	11.600.000	20	10.027.808	2,69%	0	11.600.000	0	11.600.000	8.700.000	20	jaar	580.000	Borgstelling
Rabobank	30-nov-12	16.100.000	25	B003033	2,96%	0	16.100.000	0	16.100.000	12.880.000	25	jaar	644.000	Borgstelling
Rabobank	30-nov-12	20.000.000	30	B003035	3,13%	0	20.000.000	0	20.000.000	16.666.665	30	jaar	666.667	Borgstelling
Totaal						46.134.396	47.700.000	19.713.833	74.120.563	57.566.987			3.397.841	

5.1.9. TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

14. Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten AWBZ/Zvw zorg (exclusief subsidies)	2012		2011	
	€	€	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten voorgaand jaar		143.729.686		154.380.504
Wettelijk budget V&V naar St. Dignis		0		-17.867.714
Nagekomen budgetaanpassingen voorgaande jaren		-122.451		0
Productieafspraken verslagjaar		0		-696.349
Overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling	0		0	
Prijsindexatie materiële kosten	0		0	
Groei normatieve kapitaalslasten	0		0	
		0		0
Uitbreiding erkenning en toelating:				
- loonkosten	0		0	
- materiële kosten	0		0	
- normatieve kapitaalslasten	0		0	
		0		0
Beleidsmaatregelen overheid:				
- generieke budgetkortingen	0		0	
		0		0
Nacalculeerbare kapitaalslasten:				
- rente	0		0	
- afschrijvingen	0		0	
- overige	0		0	
		0		0
Overige mutaties:				
Toerekening Zorgonderneming / PsyQ Noord B.V.	14.036.014		0	
Toerekening PsyQ Noord	0		-4.492	
Toerekening P.O.H. B.V.	58.540		0	
Mutatie budget AK t.o.v. voorgaand jaar	544.066		7.795.286	
		14.638.620		7.790.794
Subtotaal wettelijk budget boekjaar		158.245.855		143.607.235
Correcties voorgaande jaren		211.787		122.451
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten AWBZ/ZvW Zorg (exclusief subsidies)		158.457.642		143.729.686
Wettelijk budgetboekjaar		158.245.855		143.607.235
Bij: budget Zorgonderneming PsyQ Noord B.V.		0		14.487.330
Bij: toerekening PsyQ Noord		0		4.491
Bij: reservering gelden project Dwang & Drang		99.668		106.095
Bij: reservering correcties voorgaande jaren		669.595		0
Af: productie asielzoekers in Zorgverzekeringswet		1.126.811		1.214.986
Af: omzet niet verzekerden en oninbaar CVZ		65.491		0
Bij: Overige correcties		69.948		0
		157.892.764		158.205.151

5.1.9. TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

15. Toelichting niet-gebudgetteerde zorgprestaties (exclusief DBC's / DBC-zorgproducten)

De specificatie is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Zorgprestaties tussen instellingen	180.578	106.321
Persoonsgebonden en -volgende budgetten	262.869	277.827
Overige niet-gebudgetteerde zorgprestaties	2.938.819	2.185.879
Totaal	<u>3.382.266</u>	<u>2.570.027</u>

16. Subsidies (inclusief overige Wmo-prestaties)

De specificatie is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS (waaronder opleidingsfonds)	1.490.725	1.674.226
Overige Rijkssubsidies	15.928	15.928
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo-huishoudelijke hulp; inclusief overige Wmo-prestaties zoals maatschappelijke en vrouwenopvang, verslavingszorg, OGGZ)	843.982	984.687
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	713.893	691.484
Totaal	<u>3.064.528</u>	<u>3.366.325</u>

17. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Doorberekende loonkosten	606.263	397.888
Huuropbrengsten	437.373	1.108.003
Overig	3.462.116	2.794.019
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Diverse overige opbrengsten	13.944	141.571
Totaal	<u>4.519.696</u>	<u>4.441.481</u>

5.1.9. TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Lonen en salarissen	102.049.776	90.540.136
Sociale lasten	13.303.239	10.997.870
Pensioenpremies	9.113.784	7.781.213
Andere personeelskosten:		
Opleidingskosten	1.843.088	1.514.705
Reisvergoedingen	2.935.136	2.414.084
Overig	2.107.303	1.615.504
Subtotaal	<u>131.352.326</u>	<u>114.863.512</u>
Personeel niet in loondienst	3.214.203	3.166.277
Totaal personeelskosten	<u><u>134.566.529</u></u>	<u><u>118.029.789</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per inzetformatie:		
GGZ	2.066	2.026
POH B.V.	6	6
Lentis Direct	8	0
PsyQ	157	0
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>2.237</u>	<u>2.032</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per contractformatie		
GGZ	2.173	2.132
PsyQ Noord B.V.	52	0
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>2.225</u>	<u>2.132</u>

19. Afschrijvingen vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Nacalculeerbare afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.692.068	2.934.653
Overige afschrijvingen:		
- (im)materiële vaste activa	9.242.404	8.475.744
Totaal afschrijvingen	<u>11.934.472</u>	<u>11.410.397</u>
Bij:		
- afschrijvingen financiële vaste activa	10.043	14.331
Totaal afschrijvingen resultatenrekening	<u>11.944.515</u>	<u>11.424.728</u>

Toelichting:**Schattingwijziging afschrijvingen**

Als gevolg van de wijzigende bekostiging is een nieuwe inschatting gemaakt van de verwachte economische levensduur en de eventuele restwaarde van de panden. Dit heeft er toe geleid dat de afschrijvingstermijn en/of de eventuele restwaarde van gebouwen is aangepast. Voor delen van de gebouwen die een kortere gebruiksduur hebben, wordt ook een kortere termijn gehanteerd (componentenbenadering).

Overeenkomstig de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ 145) worden de hieruit voortvloeiende effecten voor de afschrijvingen verwerkt in de verwachte resterende gebruiksperiode van de betreffende panden.

Als gevolg hiervan zijn de afschrijvingskosten in 2012 met € 1.958.193 (opgenomen onder bijzondere waardevermindering) toegenomen ten opzichte van de kosten bij ongewijzigde uitgangspunten. Verder wijken de afschrijvingen in de bijlagen af ten opzichte van resultatenrekening. Het verschil betreft afschrijvingen op de financiële vaste activa (€ 9.532), afschrijving leningskosten (€ 24.795), afschrijvingen overige WMG (€ 677.077) en afschrijvingen overige NN (€ 433.876) welke niet zijn opgenomen in de staten maar zijn gespecificeerd onder 5.1.5.2

5.1.9. TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

Aansluiting afschrijvingen resultatenrekening - vergoeding nacalculerbare afschrijvingslasten	2012
	€
Totaal afschrijvingslasten resultatenrekening	11.934.472
waarvan nacalculerbare afschrijvingen	<u>2.692.068</u>
In het externe budget verwerkte vergoeding voor nacalculerbare afschrijvingslasten:	
- WTZi-vergunningplichtige vaste activa	2.692.067
- WTZi-meldingsplichtige vaste activa	2.902.099
- WMG-gefinancierde vaste activa	<u>4.695.862</u>
Totaal vergoeding nacalculerbare afschrijvingslasten	<u>10.290.028</u>
Aanschafwaarde desbetreffende vaste activa	168.236.401
Cumulatieve afschrijvingslasten desbetreffende vaste activa	71.643.348

20. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2012	2011
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	1.958.193	0
Totaal	<u>1.958.193</u>	<u>0</u>

Toelichting:

De totale bijzondere waardervermindering heeft voor € 1.471.469 betrekking op afboeking van grondwaarden, het resterende bedrag ad € 486.724 heeft betrekking op gewijzigde afschrijvingskosten in verband met het inkorten van afschrijvingstermijnen.

21. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2012	2011
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	11.038.071	10.779.304
Algemene kosten	9.350.572	12.884.479
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.992.439	3.695.139
Onderhoud en energiekosten	8.004.738	7.684.497
Huur en leasing	10.827.148	11.007.462
Dotaties en vrijval voorzieningen	-76.886	32.357
Doorbelasting overige bedrijfskosten	-25.234.106	-25.972.356
Totaal overige bedrijfskosten	<u>17.901.976</u>	<u>20.110.882</u>

Toelichting:

De doorbelasting van overige bedrijfskosten betreft afname van Lentis Dienst Bedrijfsondersteuning (shared service system) en Concernkosten. Interne verrekeningen voor facilitaire service en vastgoed zijn gebaseerd op integrale kostenprijzen en werkelijke afname. De indirecte concernkosten bestuur en staf zijn verdeeld over de zorgafdelingen op basis van aandeel in de omzet.

22. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2012	2011
	€	€
Rentebaten	19.402	119.036
Resultaat deelnemingen	<u>0</u>	<u>300</u>
Subtotaal financiële baten	19.402	119.336
Rentelasten	-2.078.009	-2.516.008
Resultaat deelnemingen	<u>-5.398.784</u>	<u>0</u>
Subtotaal financiële lasten	-7.476.793	-2.516.008
Totaal financiële baten en lasten	<u>-7.457.391</u>	<u>-2.396.672</u>

Toelichting:

Het resultaat deelneming betreft de 25% deelneming in Phebe B.V.
De aandelen van Lentis Zorgonderneming B.V. zijn met ingang van 1 januari 2012 overgenomen door Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming van Bestuursstichting Lentis. Het verschil tussen de waarde van de aandelen en aanschafprijs is ten laste gebracht van het resultaat.

5.1.9. TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

23. Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

Welk bestuursmodel is van toepassing op uw organisatie? Eindverantwoordelijke Raad van Bestuur met Raad van
 Wat is de samenstelling van het bestuur of de directie? Tweehoofdig met voorzitter

De bezoldiging van de bestuurders en gewezen bestuurders van de zorginstelling over het jaar 2012 is als volgt:

Naam	H.J. v/d Hoek	C.L. Bruinsma
1 Vanaf welke datum is de persoon als bestuurder werkzaam in uw organisatie?	1-6-2005	1-3-2007
2 Maakt de persoon op dit moment nog steeds deel uit van het bestuur?	J	J
3 Tot welke datum was de persoon als bestuurder werkzaam in uw organisatie?		
4 Is de persoon in het verslagjaar voorzitter van het bestuur geweest?	J	N
5 Zo ja: hoeveel maanden is de persoon voorzitter geweest in het verslagjaar?	12	
6 Wat is de aard van de (arbeids)overeenkomst?	onbepaalde tijd	onbepaalde tijd
7 Welke salarisregeling is toegepast?	BBZ	BBZ
8 Wat is de deeltijdfactor? (percentage)	100%	100%
9 Bruto-inkomen, incl. vakantiegeld, eindejaarsuitkering, salaris	223.024	198.712
a. Waarvan: verkoop verlofuren	0	0
b. Waarvan: nabetalingen voorgaande jaren	0	0
10 Bruto-onkostenvergoeding	5.003	5.003
11 Werkgeversbijdrage sociale lasten	7.372	7.789
12 Werkgeversbijdrage pensioen, VUT, FPU	26.334	22.973
13 Onslagvergoeding	0	0
14 Bonussen	0	0
15 Totaal inkomen (9 t/m 14, excl. 9a en b)	261.733	234.477
16 Cataloguswaarde auto van de zaak	0	57.009
17 Eigen bijdrage auto van de zaak	722	2.096

Toelichting:

De heer H.J. van der Hoek heeft tot en met 25 mei 2012 de beschikking over een auto van de zaak. Vanaf deze datum wordt gebruik gemaakt van een privé auto en worden onkosten vergoed op basis van gereden zakelijke kilometers. De ontvangen vergoeding welke meer bedraagt dan € 0,19 per kilometer wordt in dit overzicht verantwoord. De vergoeding met betrekking tot 2012 is verloond in 2013.

De bezoldiging van de leden van de raad van toezicht van de zorginstelling over het jaar 2012 is als volgt:

Naam	Functie	Bezoldiging €
Dhr. G.J.E.M. Sanders	Voorzitter	12.000
Mevr. S.D. Franken-van Velzen	Vice-voorzitter	0
Dhr. P.A.C. Krijne	Vice-voorzitter	4.548
Dhr. J.H.M. van der Meer	Lid	6.000
Dhr. A.C. van Leijenhorst	Lid	3.000
Dhr. L.P. Middel	Lid	2.983
Dhr. E.A.O. Muurmans	Lid	2.983
Dhr. P.C. Lerk	Lid	4.935

Toelichting:

Dhr. P.A.C. Krijne heeft per 2 juli 2012 zijn lidmaatschap van de raad van toezicht beëindigd.
 Dhr. A.C. van Leijenhorst heeft per 2 juli 2012 zijn lidmaatschap van de raad van toezicht beëindigd.
 Met ingang van 2 juli 2012 is Mevr. S.D. Franken-van Velzen in functie als lid raad van toezicht.
 Met ingang van 2 juli 2012 is Dhr. L.P. Middel in functie als lid raad van toezicht.
 Met ingang van 2 juli 2012 is Dhr. E.A.O. Muurmans in functie als lid raad van toezicht.

5.1.9. TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

24. Honoraria accountant

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
De honoraria van de accountant over 2012 zijn als volgt:		
1 Controle van de jaarrekening	72.358	70.210
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. Regeling AO/IC en Nacalculatie)	72.510	86.602
3 Fiscale advisering	54.002	160.177
4 Niet-controlediensten	8.925	65.730
Totaal honoraria accountant	<u>207.795</u>	<u>382.719</u>

25. Transacties met verbonden partijen

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder punt 23.

5.1.10 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2012
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	111.403.016	110.832.724
Financiële vaste activa	2	822.951	216.288
Totaal vaste activa		<u>112.225.967</u>	<u>111.049.012</u>
Vlottende activa			
Voorraden	3	401.478	472.783
Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	4	6.038.738	9.242.850
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	5	16.362.401	566.224
Overige vorderingen	6	27.859.938	24.871.254
Liquide middelen	7	138.808	138.845
Totaal vlottende activa		<u>50.801.363</u>	<u>35.291.956</u>
Totaal activa		<u><u>163.027.330</u></u>	<u><u>146.340.968</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	8	27.023.661	31.440.380
Niet-collectief gefinancierd vrij vermogen		<u>4.237.029</u>	<u>4.224.782</u>
Totaal eigen vermogen		31.260.690	35.665.162
Voorzieningen	9	10.834.261	2.408.600
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	10	70.722.722	26.562.847
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	5	2.019.853	4.997.115
Overige kortlopende schulden	11	48.189.804	76.707.244
Totaal passiva		<u><u>163.027.330</u></u>	<u><u>146.340.968</u></u>

5.1.11 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2012

	Ref.	<u>2012</u> €	<u>2011</u> €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten AWBZ/ZVW zorg (exclusief subsidies)	13	144.355.151	143.729.686
Niet-gebudgetteerde zorgprestaties (exclusief DBC's / DBC-zorgproducten)	14	3.329.766	2.570.027
Subsidies (inclusief overige Wmo-prestaties)	15	2.905.747	3.366.325
Overige bedrijfsopbrengsten	16	4.086.762	4.102.222
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>154.677.426</u>	<u>153.768.260</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	17	122.399.930	117.645.330
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	18	11.435.308	11.424.728
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	19	1.958.193	0
Overige bedrijfskosten	20	13.046.168	20.070.811
Som der bedrijfslasten		<u>148.839.599</u>	<u>149.140.869</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		5.837.827	4.627.391
Financiële baten en lasten	21	-10.242.299	-2.481.943
RESULTAAT BOEKJAAR		<u>-4.404.472</u>	<u>2.145.448</u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		<u>2012</u> €	<u>2011</u> €
Toevoeging/(onttrekking):			
Reserve aanvaardbare kosten		-4.416.719	2.150.853
Reserve niet noodzakelijke ziekenhuisbestanddelen		17.690	-2.374
Algemene reserves		-5.443	-3.031
		<u>-4.404.472</u>	<u>2.145.448</u>

Toelichting:

Vanaf 1 januari heeft Lentis Maatschappelijke Onderneming de aandelen van Lentis Zorgonderneming B.V. overgenomen van Bestuursstichting Lentis. Hierdoor wordt het resultaat over 2012 €5,4 miljoen lager.

**5.1.12 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING
ENKELVOUDIGE JAARREKENING**

5.1.12.1 Algemeen

Er zijn geen afwijkingen van de waarderingsgrondslagen in de enkelvoudige jaarrekening. Voor de waarderingsgrondslagen wordt derhalve verwezen naar de geconsolideerde waarderingsgrondslagen.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	77.088.679	77.218.022
Machines en installaties	18.278.629	16.492.447
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	15.606.850	15.065.614
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	428.858	2.056.641
Totaal materiële vaste activa	<u><u>111.403.016</u></u>	<u><u>110.832.724</u></u>

<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt te geven:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	110.832.724	103.973.490
Bij: investeringen	15.557.247	18.379.801
Af: afschrijvingen	11.400.982	11.410.397
Af: bijzondere waardeverminderingen	1.958.193	0
Af: desinvesteringen	1.627.780	110.170
Boekwaarde per 31 december	<u><u>111.403.016</u></u>	<u><u>110.832.724</u></u>
Aanschafwaarde	196.040.794	182.111.327
Cumulatieve afschrijvingen	84.637.778	71.278.603

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de WTZi-vergunningplichtige vaste activa, de WTZi-meldingsplichtige vaste activa, de WMG-gefinancierde vaste activa en de Kleinschalige Woonvoorzieningen per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6. In toelichting 5.1.7 zijn overzichten opgenomen voor de onderhanden en gereedgekomen projecten.

De bedrijfseconomische afschrijving is € 1.958.193 hoger, waardoor de bedrijfseconomische waarde € 1.958.193 lager is dan in de mutatieoverzichten wordt vermeldt. Dit wordt veroorzaakt doordat de mutatieoverzichten zijn opgesteld conform de NZA-normen. In deze overzichten wordt geen rekening gehouden met de bedrijfseconomische afschrijving. Daarnaast zijn ook niet opgenomen de overige vaste activa die buiten beschouwing blijven voor de NZA.

2. Financiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Deelnemingen	4.689	4.800
Emissie- en leningskosten en boeterente	616.305	0
Plankosten	201.957	211.488
Totaal financiële vaste activa	<u><u>822.951</u></u>	<u><u>216.288</u></u>

<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	€
Boekwaarde per 1 januari 2012	216.288
Af: afname eigen vermogen (inclusief voorlopig resultaat 2012)	-111
Bij: Disagio Waarborgfonds	641.100
Af: waardeverminderingen	34.326
Boekwaarde per 31 december 2012	<u><u>822.951</u></u>

Toelichting:

Met ingang van 30 november 2012 heeft Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming een drietal nieuwe langlopende leningen afgesloten waaraan een borgtochtovereenkomst met Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector ten grondslag ligt. Hiervoor is 641.100 disagio in rekening gebracht bij Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen €	Resultaat €
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Praktijk Ondersteuning Huisartsen te Groningen	Hulpverlening	18.000	100%	-1.052.998	-488.413
Phebe B.V. te Zuidlaren	Payroll en HRM	4.500	25%	18.757	-45
Lentis Zorgonderneming B.V. te Groningen	Holding activiteiten	18.000	100%	-7.837.694	-2.439.015

Toelichting:

De aandelen van Lentis Zorgonderneming B.V. zijn met ingang van 1 januari 2012 overgenomen door Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming van Bestuursstichting Lentis.

3. Voorraden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-12 €	31-dec-11 €
Medische middelen	243.687	176.958
Voedingsmiddelen	26.042	85.636
Hulpmiddelen	115.999	105.694
Overige voorraden:		
Kantoorbenodigdheden	0	12.672
Overig	15.750	91.823
Totaal voorraden	<u>401.478</u>	<u>472.783</u>

4. Onderhanden projecten uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

De specificatie is als volgt:

	31-dec-12 €	31-dec-11 €
Onderhanden projecten DBC's / DBC-zorgproducten	42.656.717	45.298.434
Af: ontvangen voorschotten	36.617.979	36.055.584
Totaal onderhanden projecten	<u>6.038.738</u>	<u>9.242.850</u>

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

5. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	t/m 2009	2010	2011	2012	totaal
	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	-743.464	-8.268.481	4.581.054		-4.430.891
Financieringsverschil boekjaar			0	6.702.397	6.702.397
Correcties voorgaande jaren	0	0	211.787		211.787
Betalingen/ontvangsten	46.077	8.243.693	3.569.485		11.859.255
Subtotaal mutatie boekjaar	46.077	8.243.693	3.781.272	6.702.397	18.773.439
Saldo per 31 december	-697.387	-24.788	8.362.326	6.702.397	14.342.548

Stadium van vaststelling (per erkenning):

GGz-AWBZ	c	c	c	a
GGz-ZVW	c	c	c	a
Justitie	c	c	c	a
Asielzoekers AWBZ	n.v.t.	c	c	a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-12	31-dec-11
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	16.362.401	566.224
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	2.019.853	4.997.115
	14.342.548	-4.430.891

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	2012	2011
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	157.892.764	156.990.265
Af: ontvangen voorschotten	59.651.113	57.778.431
Af: gefactureerde DBC's / DBC-zorgproducten	91.539.254	94.630.780
Af: overige ontvangsten	0	0
Totaal financieringsverschil	6.702.397	4.581.054

Specificatie financieringsverschil per financieringsvorm

	2012	2011
	€	€
Financieringsverschil AWBZ	2.894.547	-3.541.441
Financieringsverschil Justitie	-1.472.187	-689.348
Financieringsverschil DBC-financiering	5.280.037	8.811.843
Totaal financieringsverschil	6.702.397	4.581.054

Het budget Zorgverzekeringswet 2012 bedraagt

Het budget AWBZ 2012 bedraagt

Het budget Justitie 2012 bedraagt

Totaal budget 2012

96.819.293

55.791.705

5.281.766

157.892.764

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

6. Overige vorderingen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	17.777.941	19.700.405
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	1.983.885
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	6.505.808	0
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	0	595
Overige vorderingen:		
Personeelsregelingen	142.919	94.731
WGA Gelden	90.225	53.608
Overig	4.428	5.815
Vooruitbetaalde bedragen:		
Overig	1.558.291	2.250.502
Nog te ontvangen bedragen:		
Rente vergoeding DBC	0	5.000
Overig	1.780.326	776.713
Totaal overige vorderingen	<u>27.859.938</u>	<u>24.871.254</u>

Toelichting:

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 121.174.

7. Liquide middelen

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Bankrekeningen	103.065	109.224
Kassen	35.521	32.330
Kruisposten	222	-2.709
Totaal liquide middelen	<u>138.808</u>	<u>138.845</u>

Toelichting:

Het negatieve banksaldo rekening-courant is opgenomen onder de kortlopende schulden.

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij Rabobank bedraagt per 31 december 2012 € 30.000.000.

De overige liquide middelen zijn direct opeisbaar met uitzondering van de bankgaranties van totaal € 379.000,

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

8. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	27.023.661	31.440.380
Niet collectief gefinancierd vrij vermogen	4.237.029	4.224.782
Totaal eigen vermogen	<u>31.260.690</u>	<u>35.665.162</u>

Collectief gefinancierd gebonden vermogen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2012</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2012</u>
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten:				
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	31.440.380	-4.416.719	0	27.023.661
Totaal collectief gefinancierd gebonden vermogen	<u>31.440.380</u>	<u>-4.416.719</u>	<u>0</u>	<u>27.023.661</u>

Niet collectief gefinancierd vrij vermogen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 1-jan-2012</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-dec-2012</u>
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
Overig	4.213.192	-5.443	0	4.207.749
Bestemmingsreserves:				
Niet noodzakelijke ziekenhuisbestandsdelen	11.590	17.690	0	29.280
Totaal niet-collectief gefinancierd vrij vermogen	<u>4.224.782</u>	<u>12.247</u>	<u>0</u>	<u>4.237.029</u>

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

9. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2012	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2012
	€	€	€	€	€
Personeelsbeloningen	1.123.402	54.949	0	0	1.178.351
Personeelsbeloningen LFB	720.612	44.610	0	0	765.222
Voorziening deelneming	564.586	8.326.102	0	0	8.890.688
Totaal voorzieningen	<u>2.408.600</u>	<u>8.425.661</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>10.834.261</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2012
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	10.540.079
Langlopend deel van de voorzieningen (> 5 jr.)	294.182

Toelichting per categorie voorziening:

De voorziening personeelsbeloning betreft een voorziening voor jubilea uitkeringen.
 De voorziening personeelsbeloning LFB betreft een voorziening voor het levensfasebudget inzake extra verlofuren conform CAO.
 De voorziening deelneming betreft de deelnemingen in POH B.V. en Lentis Zorgonderneming B.V.

10. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-12	31-dec-11
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	70.722.722	26.562.847
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>70.722.722</u>	<u>26.562.847</u>

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	2012	2011
	€	€
Stand per 1 januari	46.134.396	49.014.061
Bij: nieuwe leningen	47.700.000	0
Af: aflossingen	19.713.833	2.879.665
Stand per 31 december	<u>74.120.563</u>	<u>46.134.396</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	3.397.841	19.571.549
Stand langlopende schulden per 31 decembe	<u>70.722.722</u>	<u>26.562.847</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	3.397.841	19.571.549
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	70.722.722	26.562.847
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	57.566.987	20.718.582

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden.
 De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

5.1.13 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

11. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-12</u>	<u>31-dec-11</u>
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen	11.386.137	27.524.896
Schulden op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	0	516.017
Schulden op groepsmaatschappijen	2.696.750	0
Crediteuren	4.661.753	6.118.127
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	3.397.841	19.571.549
Belastingen en sociale premies	5.734.969	5.174.199
Schulden terzake pensioenen	858.404	761.108
Nog te betalen salarissen	620.370	602.651
Vakantiegeld	4.366.440	4.124.371
Vakantiedagen	4.438.782	3.563.389
Overige schulden:		
Transitie DBC systematiek	0	2.200.000
DBC inzake onverzekerden	0	822.253
Langdurigzieken	334.643	529.157
Projecten	61.168	112.923
Subsidie	303.964	303.964
Nog te betalen kosten:		
Interest langlopende leningen	189.426	100.796
Energie	904.962	513.847
Overig	5.194.687	2.953.946
Vooruitontvangen opbrengsten:		
Overig	3.019.878	1.191.755
Overige overlopende passiva:		
Legaten	10.717	14.118
Overig	8.913	8.178
Totaal overige kortlopende schulden	<u>48.189.804</u>	<u>76.707.244</u>

Toelichting:

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij Rabobank bedraagt per 31 december 2012 € 30.000.000 (2011: € 40.000.000 kredietfaciliteit plus € 14.000.000 bouwkrediet) en de rente EURIBOR plus 150 basispunten.

De toekenning van de vakantiedagen is per 31-12-2012 op basis van resultaat verantwoordelijke eenheid verantwoord.

De subsidie betreft een reservering voor een mogelijke terugbetalingsverplichting n.a.v. eindcontroles van ESF-subsidie.

12. Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Toelichting:

Ultimo 2012 is er een jaarlijkse huurverplichting van de bestaande panden en een jaarlijkse leaseverplichting van € 3.231.075. Voor de middellange termijn (2014 tm 2017) is dit € 6.853.379 en voor de lange termijn (>2018) is dit € 3.269.291.

Huurverplichting:

De huurverplichtingen betreffen hier met name langlopende huurcontacten voor panden en complexen. De totale jaarverplichting voor 2012 bedraagt € 2.807.489. Voor de middellange termijn is dit € 6.596.714 en voor de lange termijn is dit € 3.269.291.

Operationele leaseverplichtingen:

De totale jaarverplichting inzake operationele leaseverplichtingen voor 2012 bedraagt € 423.586. Voor de middellange termijn is dit € 256.665.

5.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi

5.1.14.1 WTZi-vergunningplichtige vaste activa

	Grond	Terrein- voorzieningen	Gebouwen	Ver- bouwingen	Installaties	Onderhanden Projecten	Subtotaal vergunning	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2012								
- aanschafwaarde	4.079.171	2.326.509	52.278.513	4.489.228	19.117.931	1.469.333	83.760.685	159.794.172
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	1.404.504	14.964.465	3.706.891	9.242.096	0	29.317.956	66.776.102
Boekwaarde per 1 januari 2012	<u>4.079.171</u>	<u>922.005</u>	<u>37.314.048</u>	<u>782.337</u>	<u>9.875.835</u>	<u>1.469.333</u>	<u>54.442.729</u>	<u>93.018.070</u>
Mutaties in het boekjaar								
- investeringen	0	111.006	3.379.134	249.296	1.862.796	0	5.602.232	15.492.319
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	0	110.460	1.262.044	215.617	1.103.946	0	2.692.067	10.290.028
- extra afschrijvingen NZa-goedgekeurd	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>								
.aanschafwaarde	0	255.499	0	1.417.934	501.239	0	2.174.672	5.422.782
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	255.499	0	1.417.934	501.239	0	2.174.672	5.422.782
<i>- desinvesteringen</i>								
aanschafwaarde	0	0	0	0	0	1.469.333	1.469.333	1.627.308
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	1.469.333	1.469.333	1.627.308
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>546</u>	<u>2.117.090</u>	<u>33.679</u>	<u>758.850</u>	<u>-1.469.333</u>	<u>1.440.832</u>	<u>3.574.983</u>
Stand per 31 december 2012								
- aanschafwaarde	4.079.171	2.182.016	55.657.647	3.320.590	20.479.488	0	85.718.912	168.236.401
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	1.259.465	16.226.509	2.504.574	9.844.803	0	29.835.351	71.643.348
Boekwaarde per 31 december 2012	<u>4.079.171</u>	<u>922.551</u>	<u>39.431.138</u>	<u>816.016</u>	<u>10.634.685</u>	<u>0</u>	<u>55.883.561</u>	<u>96.593.053</u>
Afschrijvingspercentage	0%	5%	2%; 2,5%	33,3%;5%	5%	0%		

5.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi

5.1.14.2 WTZi-meldingsplichtige vaste activa

	Trekkings rechten	Subtotaal	Instand- houding	Onderhanden Projecten	Subtotaal	Subtotaal meldings- plichtige activa
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2012						
- aanschafwaarde	21.124.979	21.124.979	18.077.645	586.833	18.664.478	39.789.457
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	4.725.342	4.725.342	11.554.392	0	11.554.392	16.279.734
Boekwaarde per 1 januari 2012	<u>16.399.637</u>	<u>16.399.637</u>	<u>6.523.253</u>	<u>586.833</u>	<u>7.110.086</u>	<u>23.509.723</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	3.209.965	3.209.965	1.443.031	0	1.443.031	4.652.996
- herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.216.746	1.216.746	1.685.353	0	1.685.353	2.902.099
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	0	0	3.248.110	0	3.248.110	3.248.110
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	3.248.110	0	3.248.110	3.248.110
<i>- desinvesteringen</i>						
aanschafwaarde	0	0	0	157.975	157.975	157.975
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>157.975</u>	<u>157.975</u>	<u>157.975</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>1.993.219</u>	<u>1.993.219</u>	<u>-242.322</u>	<u>-157.975</u>	<u>-400.297</u>	<u>1.592.922</u>
Stand per 31 december 2012						
- aanschafwaarde	24.334.944	24.334.944	16.272.566	428.858	16.701.424	41.036.368
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	5.942.088	5.942.088	9.991.635	0	9.991.635	15.933.723
Boekwaarde per 31 december 2012	<u>18.392.856</u>	<u>18.392.856</u>	<u>6.280.931</u>	<u>428.858</u>	<u>6.709.789</u>	<u>25.102.645</u>
Afschrijvingspercentage	5,0%		10,0%			

5.1.14 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA/FINANCIËLE VASTE ACTIVA op grond van art. 5a Regeling verslaggeving WTZi

5.1.14.3 WMG-gefinancierde vaste activa

	Inventaris	Vervoer- middelen	Automati- sering	Subtotaal WMG
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2012				
- aanschafwaarde	22.073.889	511.078	13.659.063	36.244.030
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	12.588.508	301.856	8.288.048	21.178.412
Boekwaarde per 1 januari 2012	<u>9.485.381</u>	<u>209.222</u>	<u>5.371.015</u>	<u>15.065.618</u>
Mutaties in het boekjaar				
- investeringen	1.465.732	102.028	3.669.331	5.237.091
- herwaarderingen	0	0	0	0
- afschrijvingen	1.948.760	82.763	2.664.339	4.695.862
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>				
.aanschafwaarde	0	0	0	0
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
<i>- desinvesteringen</i>				
aanschafwaarde	0	0	0	0
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-483.028</u>	<u>19.265</u>	<u>1.004.992</u>	<u>541.229</u>
Stand per 31 december 2012				
- aanschafwaarde	23.539.621	613.106	17.328.394	41.481.121
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	14.537.268	384.619	10.952.387	25.874.274
Boekwaarde per 31 december 2012	<u>9.002.353</u>	<u>228.487</u>	<u>6.376.007</u>	<u>15.606.847</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	10,0%	20,0%	20,0%	

5.1.15.1 SPECIFICATIE ULTIMO BOEKJAAR ONDERHANDEN PROJECTEN (ENKELVOUDIG)

Projectgegevens				Investerings				Goedkeuringen				
Num- mer	Brief- nummer	Datum	Omschrijving	WTZI-type	t/m 2011	2012	t/m 2012		Nominale bedrag WTZI	Indexering WTZI	Aangepaste goedkeuring	Jaar van ople- vering
							gereed	onder- handen				
					€	€	€	€	€	€	€	
			24 pl. Langdurig Verblijf Forint	Wtzi	1.469.333	3.705.894	5.175.227	0	0	0	0	
			Tijd.Huisvesting bew.Zuiderpaviljoen	Wtzi	0	303.091	303.091	0	0	0	0	
			Uitbr.Jonx Talmahuis	Wtzi	0	123.915	123.915	0	0	0	0	
			ATN Hoogeveen	WMG	476	71.985	72.461	0	0	0	0	
			Desinvestering 64 pl.Geclusterd wonen Groningen		0	0	7.534	0	0	0	0	
			Instandhoudingsinvesteringen		586.833	4.495.021	4.652.996	428.858	0	0	0	
Totaal					<u>2.056.642</u>	<u>8.699.906</u>	<u>10.320.156</u>	<u>428.858</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	

5.1.15.2 SPECIFICATIE IN HET BOEKJAAR GEREEDGEKOMEN PROJECTEN (ENKELVOUDIG)

Projectgegevens					Investerings				Toekomstige lasten		
Num- mer	Brief- nummer	Datum	Omschrijving	WTZI-type	Activapost	WTZI	WMG	Overige	Totaal	Afschrij- ving WTZI	Rentekosten
						€	€	€	€	€	€
			24 pl. Langdurig Verblijf Forint	Wtzi		5.175.227	0	0	5.175.227	0	0
			Tijd.Huisvesting bew.Zuiderpaviljoen	Wtzi		303.091	0	0	303.091	0	0
			Uitbr.Jonx Talmahuis			123.915	0	0	123.915	0	0
			ATN Hoogeveen			0	72.461	0	72.461	0	0
			Desinvestering 64 pl.Geclusterd wonen Groningen			0	7.534	0	7.534	0	0
			Instandhoudingsinvesteringen			0	4.652.996	0	4.652.996	0	0
Totaal						<u>5.602.233</u>	<u>4.717.923</u>	<u>0</u>	<u>10.320.156</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

BIJLAGE

5.1.16 Overzicht langlopende schulden ultimo 2012 (enkelvoudig)

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2011	Nieuwe leningen in 2012	Aflossing in 2012	Restschuld 31 december 2012	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2012	Aflossingswijze	Aflossing 2013	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
Rabobank	1-jul-93	1.361.341	25	36.65.919.096	5%	381.175	0	54.453	326.722	54.454	6	jaar	54.453	Hypotheek
Rabobank	1-apr-99	1.614.550	20	32.51.961.152	4%	565.093	0	80.728	484.365	80.725	6	jaar	80.728	Hypotheek
Rabobank	31-dec-01	9.529.385	40	32.94.909.942	4%	7.147.038	0	238.234	6.908.804	5.717.634	29	jaar	238.234	Hypotheek
Rabobank	1-jun-89	2.722.681	25	36.65.919.118	3%	217.815	0	108.907	108.908	0	1	jaar	108.908	Hypotheek
Rabobank	1-okt-91	5.218.472	30	LD 91601239	4%	1.739.491	0	173.949	1.565.542	695.797	9	jaar	173.949	Hypotheek
Rabobank	20-feb-92	4.356.290	30	LD 81846608	3%	1.597.308	0	145.209	1.452.099	726.054	9	jaar	145.209	Hypotheek
Rabobank	1-nov-92	4.112.383	29	LD 10007287	5%	1.418.062	0	141.806	1.276.256	567.226	9	jaar	141.806	Hypotheek
Rabobank	1-dec-94	8.576.446	35	LD 01601610	5%	2.259.825	0	125.546	2.134.279	1.506.549	17	jaar	125.546	Hypotheek
Rabobank	31-dec-96	19.285.659	25	LD 31601783	4%	2.949.572	0	294.957	2.654.615	1.179.830	9	jaar	294.957	Hypotheek
Rabobank	12-sep-03	5.735.274	40	36.65.916.682	5%	4.552.357	0	143.384	4.408.973	3.692.053	31	kwartaal	143.384	Hypotheek
NWB	1-apr-94	841.762	20	10.012.809	7%	206.660	0	206.660	0	0	0	jaar	0	Borgstelling
Rabobank	19-nov-07	18.000.000	2	36.65.87.900	2%	18.000.000	0	18.000.000	0	0	0	eind aflossi	0	Hypotheek
Friesland Bank	1-dec-10	5.100.000	10	295.10.00.022	2%	5.100.000	0	0	5.100.000	5.100.000	8	eind aflossi	0	Hypotheek
NWB	30-nov-12	11.600.000	20	10.027.808	3%	0	11.600.000	0	11.600.000	8.700.000	20	jaar	580.000	Borgstelling
Rabobank	30-nov-12	16.100.000	25	B003033	3%	0	16.100.000	0	16.100.000	12.880.000	25	jaar	644.000	Borgstelling
Rabobank	30-nov-12	20.000.000	30	B003035	3%	0	20.000.000	0	20.000.000	16.666.665	30	jaar	666.667	Borgstelling
Totaal						46.134.396	47.700.000	19.713.833	74.120.563	57.566.987			3.397.841	

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

13. Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten AWBZ/ZvW zorg (exclusief subsidies)	2012		2011	
	€	€	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten voorgaand jaar		143.729.686		154.047.505
Wettelijk budget V&V naar St. Dignis		0		-17.867.714
Nagekomen budgetaanpassingen voorgaand boekjaar		-122.451		-696.349
Productieafspraken verslagjaar		0		0
Overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling	0		0	
Prijsindexatie materiële kosten	0		0	
Groei normatieve kapitaalslasten	0		0	
		0		0
Uitbreiding erkenning en toelating:				
- loonkosten	0		0	
- materiële kosten	0		0	
- normatieve kapitaalslasten	0		0	
		0		0
Beleidsmaatregelen overheid:				
- generieke budgetkortingen	0		0	
		0		0
Nacalculeerbare kapitaalslasten:				
- rente	0		0	
- afschrijvingen	0		0	
- overige	0		0	
		0		0
Overige mutaties:				
Toerekening PsyQ Noord	-7.937		-4.492	
Mutatie budget AK t.o.v. voorgaand jaar	544.066		8.128.285	
		536.129		8.123.793
Subtotaal wettelijk budget boekjaar		144.143.364		143.607.235
Correcties voorgaande jaren		211.787		122.451
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten AWBZ/ZvW zorg (exclusief subsidies)		<u>144.355.151</u>		<u>143.729.686</u>
Wettelijk budget boekjaar		144.143.364		143.607.235
Bij: budget Zorgonderneming PsyQ		14.036.014		14.487.330
Bij: toerekening PsyQ Noord		7.937		4.491
Bij: budget P.O.H. B.V.		58.540		0
Bij: reservering gelden project Dwang & Drang		99.668		106.095
Bij: reservering correcties voorgaande jaren		669.595		0
Af: productie asielzoekers in Zorgverzekeringswet		1.126.811		1.214.986
Af: Omzet niet verzekerden en oninbaar CVZ		65.491		
Bij: Overige correcties		69.948		
		<u>157.892.764</u>		<u>156.990.165</u>

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

14. Toelichting niet-gebudgetteerde zorgprestaties (exclusief DBC's / DBC-zorgproducten)

De specificatie is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Zorgprestaties tussen instellingen	180.578	106.321
Persoonsgebonden en -volgende budgetter	262.869	277.827
Overige niet-gebudgetteerde zorgprestaties	2.886.319	2.185.879
Totaal	<u>3.329.766</u>	<u>2.570.027</u>

15. Subsidies (inclusief overige Wmo-prestaties)

De specificatie is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS (waaronder opleidingsfond, academische component voor UMC's)	1.490.725	1.674.226
Overige Rijkssubsidies	15.928	15.928
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo-huishoudelijke hulp; inclusief overige Wmo-prestaties zoals maatschappelijke en vrouwenopvang, verslavingszorg, OGGZ)	843.982	984.687
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	555.112	691.484
Totaal	<u>2.905.747</u>	<u>3.366.325</u>

16. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Doorberekende loonkosten	600.773	397.888
Huuropbrengsten	437.373	1.108.003
Overig	3.034.672	2.454.760
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Diverse overige opbrengsten	13.944	141.571
Totaal	<u>4.086.762</u>	<u>4.102.222</u>

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

17. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Lonen en salarissen	92.792.280	90.229.952
Sociale lasten	12.101.649	10.960.249
Pensioenpremies	8.234.378	7.751.983
Andere personeelskosten:		
Opleidingskosten	1.667.332	1.514.014
Reisvergoedingen	2.739.421	2.407.453
Overig	2.008.687	1.615.402
Subtotaal	<u>119.543.747</u>	<u>114.479.053</u>
Personeel niet in loondienst	2.856.183	3.166.277
Totaal personeelskosten	<u>122.399.930</u>	<u>117.645.330</u>

Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per contractformatie:
Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming

2.173 2.132

Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per contractformatie:

2.173 2.132Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per inzetformatie:
Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming

2.066 2.026

Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per inzetformatie:

2.066 2.026

18. Afschrijvingen vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	€	€
Nacalculeerbare afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	2.692.068	2.934.653
- financiële vaste activa	6.829	11.629
Overige afschrijvingen:		
- materiële vaste activa	8.708.914	8.475.744
Totaal afschrijvingen	<u>11.407.811</u>	<u>11.422.026</u>
Bij:		
Afschrijvingen financiële vaste activa	27.497	2.702
Totaal afschrijvingen resultatenrekening	<u>11.435.308</u>	<u>11.424.728</u>

Toelichting:**Schattingwijziging afschrijvingen**

Als gevolg van de wijzigende bekostiging is een nieuwe inschatting gemaakt van de verwachte economische levensduur en de eventuele restwaarde van de panden. Dit heeft er toe geleid dat de afschrijvingstermijn en/of de eventuele restwaarde van gebouwen is aangepast. Voor delen van de gebouwen die een kortere gebruiksduur hebben, wordt ook een kortere termijn gehanteerd (componentenbenadering). Overeenkomstig de richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ 145) worden de hieruit voortvloeiende effecten voor de afschrijvingen verwerkt in de verwachte resterende gebruiksperiode van de betreffende panden.

Als gevolg hiervan zijn de afschrijvingskosten in 2012 met € 1.958.193 (opgenomen onder bijzondere waardevermindering) toegenomen ten opzichte van de kosten bij ongewijzigde uitgangspunten. Verder wijken de afschrijvingen in de bijlagen af ten opzichte van resultatenrekening. Het verschil betreft afschrijvingen op de financiële vaste activa (€ 9.532), afschrijving leningskosten (€ 24.795), afschrijvingen overige WMG (€ 677.077) en afschrijvingen overige NN (€ 433.876) welke niet zijn opgenomen in de staten maar zijn gespecificeerd onder 5.1.5.2

5.1.17 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

Aansluiting afschrijvingen resultatenrekening - vergoeding nacalculerbare afschrijvingslasten	2012
	€
Totaal afschrijvingslasten resultatenrekening	11.435.308
waarvan nacalculerbare afschrijvingen	<u>2.698.897</u>
In het externe budget verwerkte vergoeding voor nacalculerbare afschrijvingslasten:	
- WTZi-vergunningplichtige vaste activa	2.692.067
- WTZi-meldingsplichtige vaste activa	2.902.099
- WMG-gefinancierde vaste activa (inventaris; automatisering en vervoer)	4.695.862
Totaal vergoeding (nacalculerbare) afschrijvingslasten	<u>10.290.028</u>
Aanschafwaarde desbetreffende vaste activa	168.236.401
Cumulatieve afschrijvingslasten desbetreffende vaste activa	71.643.348

19. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2012	2011
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	1.958.193	0
Totaal	<u>1.958.193</u>	<u>0</u>

Toelichting:

De totale bijzondere waardervermindering heeft voor € 1.471.469 betrekking op afboeking van grondwaarden, het resterende bedrag ad € 486.724 heeft betrekking op gewijzigde afschrijvingskosten in verband met het inkorten van afschrijvingstermijnen.

20. Overige bedrijfskosten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2012	2011
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	10.974.371	10.779.304
Algemene kosten	8.728.327	12.878.872
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	3.982.875	3.695.139
Onderhoud en energiekosten	7.999.305	7.684.497
Huur en leasing	10.803.696	11.007.462
Dotaties en vrijval voorzieningen	-77.540	31.209
Doorbelasting overige bedrijfskosten	-29.364.866	-26.005.672
Totaal overige bedrijfskosten	<u>13.046.168</u>	<u>20.070.811</u>

Toelichting:

De doorbelasting van overige bedrijfskosten betreft afname van Lentis Dienstbedrijfsondersteuning (shared service system) en Concernkosten. Interne verrekeningen voor facilitaire service en vastgoed zijn gebaseerd op integrale kostenprijzen en werkelijke afname. De indirecte concernkosten bestuur en staf zijn verdeeld over de zorgafdelingen op basis van aandeel in de omzet.

21. Financiële baten en lasten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	2012	2011
	€	€
Rentebaten	161.845	132.065
Subtotaal financiële baten	161.845	132.065
Rentelasten	-2.077.932	-2.516.008
Resultaat deelnemingen	-8.326.212	-98.000
Subtotaal financiële lasten	<u>-10.404.144</u>	<u>-2.614.008</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u>-10.242.299</u>	<u>-2.481.943</u>

Toelichting:

De aandelen van Lentis Zorgonderneming B.V. zijn met ingang van 1 januari 2012 overgenomen door Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming van Bestuursstichting Lentis. De hiervoor noodzakelijke voorziening op deelneming is ten laste gebracht van het resultaat deelnemingen.

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming heeft de jaarrekening 2012 vastgesteld in de vergadering van 6 mei 2013.

De raad van toezicht van de Stichting Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming heeft de jaarrekening 2012 goedgekeurd in de vergadering van 6 mei 2013.

5.2.2 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

5.2.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum.

5.2.4 Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.
Drs. H.J. van der Hoek

W.G.
Prof. Dr. G.J.E.M. Sanders

W.G.
Mevr. S.D. Franken van Velzen

W.G.
Dr. P.C. Lerk

W.G.
Drs. C.I. Bruinsma

W.G.
Drs. J.H.M. van der Meur RA

W.G.
Drs. L.P. Middel

W.G.
Mr. E.A.O. Muurmans MBA

5.2.5 Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina.

**Controleverklaring van de
onafhankelijke accountant**

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2012 van Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming te Zuidlaren gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2012 en de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2012 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. De Raad van Bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als zij noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Jaarverantwoording zorginstellingen 2012. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door de Raad van Bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Paterswoldseweg 806, 9728 BM Groningen, Postbus 8060, 9702 KB Groningen, T: 088 792 00 50, F: 088 792 94 24, www.pwc.nl

E0290647

PwC is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414408), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226388), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop) voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Lentis Maatschappelijke Onderneming per 31 december 2012 en van het resultaat over 2012 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Verder vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dit kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Groningen, 15 mei 2013
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A.J. Ruiter', written in a cursive style.

Drs. A.J. Ruiter RA